

Kraj Vysočina

Téma: Ústava České republiky

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Historie ústavnosti na našem území

Základní etapy:

1. 1848-1918 Habsburská monarchie

a, **Omezené** (tzv. oktrojované) ústavy
vyhlásil je císař bez souhlasu sněmu

b, **Prosincová ústava** – 1867 – pouze
v Rakousku (Předlitavsku)

c, **Dubnová** – 1873 – platila do roku 1918

Československo

2. 1918-1992 Československá republika

a, **Prozatímní ústava** – 1918-20 podle francouzského vzoru

b, **Ústava ČSR** – 1920-39 podle fr., amer. a švýc. vzoru – konec Protektorát Čechy a Morava

c, **Ústava ČSR** – 1945 – obnovení

d, **Ústava ČSR** – 1948 – lidově-demokratická

e, **Ústava ČSSR** – 1960, federace 1968

Ústava České republiky

Vzniká před rozdělením Československa a je schválena 16. prosince 1992 a nabývá platnosti dne **1. ledna 1993** = státní svátek české státnosti. Ústavu České republiky (ČR) tvoří **osm hlav** a **113 článků**.

K její změně je třeba tří pětín všech poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Ústava České republiky

Hlava první

Základní ustanovení = podstata a zásady demokratického státu, politického systému, státní moc, poměr občana k moci a lidská práva.

Hranice státu, hlavní město, státní symboly.

Ústava České republiky

Hlava druhá

Moc zákonodárná

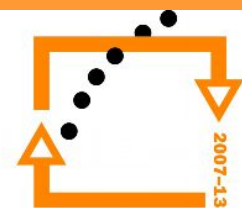
Parlament České republiky – dvě komory

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

200 poslanců, poměrný systém, dolní

Senát Parlamentu ČR

81 senátorů, většinový systém, horní

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Ústava České republiky

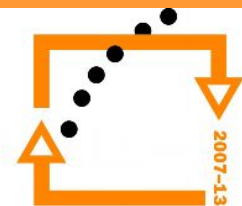
Hlava třetí

Moc výkonná

Vláda ČR – premiér, ministři

Prezident ČR – omezené pravomoci

Státní zastupitelství – zastupuje stát při dohledu nad právem

**OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost**

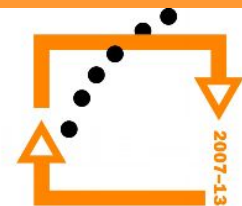
Ústava České republiky

Hlava čtvrtá

Soudní moc

Struktura soudů – okresní, krajské,
Vrchní, Nejvyšší, Správní soud

Ústavní soud

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

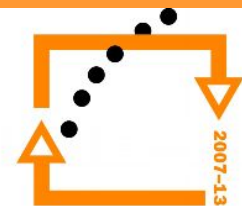

Ústava České republiky

Hlava pátá

Nejvyšší kontrolní úřad

Kontrola státního rozpočtu, hospodaření se státním majetkem

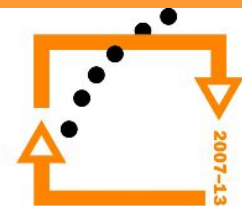
OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Ústava České republiky

Hlava šestá

Česká národní banka

Dohled nad měnou a nad bankovním sektorem v zemi.

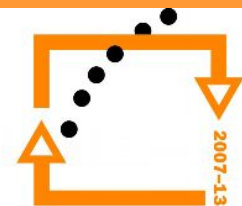
OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Ústava České republiky

Hlava sedmá

Územní samospráva a členění státu

1. Samosprávné kraje (14)
2. Obce

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Ústava České republiky

Hlava osmá

Přechodná ustanovení

1. Neexistence senátu v době vzniku ČR
2. Rozdělení Československa

Přestala platit v době, k níž se vázala, například naplněním senátu.

Literatura

- Roman, David – Politologie, FIN 1995, 1. vydání, Olomouc 1995
- Sokol, Jan- Mičienka, Marek – Občanské minimum, Tauris 2002, Praha 2002
- Gerloch, Aleš - Hřebejk, Jiří – Zoubek Vladimír – Ústavní systém České republiky Prospektorum 1994, Praha 1994
- Odmaturuj ze společenských věd – Didaktis 2004, Brno 2004